

ГАЛЯ МАТУШЕВСЬКА

КАЗКА
ПРО
ГРИБКА
ЖОВТУ ШАПОЧКУ

МАЛЮВАВ:

БОРКО МАТУШЕВСЬКИЙ

"ДОБРА КНИЖКА" 1982

ГАЛЯ МАТУШЕВСЬКА

КАЗКА

ПРО

ГРИБКА

ЖОВТУ ШАПОЧКУ

МАЛЮВАВ:

ЮРКО МАТУШЕВСЬКИЙ

„ДОБРА КНИЖКА “ 1982

Hala Matushevsky

THE TALE
about
THE YELLOW MUSHROOM

Illustrated by Yuri Matushevsky

Для внука Борисика
казочку склала бабуня Галя,
а малював - дід Юрко.

Ukrainian Children's Care Group
16 Rivercrest Road
Toronto, Ont. Canada M6S 4H3

Далеко-далеко, в глибині волинського лісу, величні дуби тихо шепочуть свою таємничу казку. Лежать там величезні вивернуті пні, такі старі, що цілі порослі мохом. Серед сухого листя, під таким пнем, поміж зеленою папороттю розташувалася родина грибків: тато, мама, двоє дівчаток і маленький хлопчик, якого звали Жовта Шапочка.

Саме починалося літо. Навколо все зазеленіло, защебетали пташки, забігали зайчики, десь у гущавині затьохкав соловейко. Грибкам жилося весело і радісно. Тато був ще молодий і він гордо пишався своїм оксамитним брилем. Мама невідступно товаришувала йому, а дітки бавилися біля них.

Ранком вони вмивалися росою, а коли промінчик сонця пробившись крізь гущавину дерев обсушив їх, -до них прилазили різні комашки і повзаючи по грибах оповідали їм, що діється в лісі.

Нераз набігали хмари, падав сильний дощ, але грибам не було страшно, - вони всі мали свої парасольки-шапочки, та ще й рятували різних комах, що втікали під їх захист.

Так минав час. Було тихо і спокійно. Дітки по-підросли і вже ось-ось доженуть тата з мамою. А що за шапочки в них були - просто як з оксамиту!

І батьки не могли натішитися своїми дітьми.

Одного ранку стара муравлиха, що жила по сусідстві під другим пеньком, -шепнула татові в ушко, що бачила якихось великих істот, що порушувались на двох ногах, і недалеко звідси

забрали зі собою цілу родину грибків.

Були це люди, але про їх існування грибки ще не знали. Вони думали, що весь світ це те, що вони бачать: зелений ліс, клаптик неба і рої різноманітних комах, з якими вони жили у згоді.

Зажурився тато на цю вістку. Зморшки покрили його і не виблискував він на ранішньому сонці своїм оксамитним брилем.

Та й мама збентежилася цим, але діткам вони нічого не сказали, щоб не затьмарювати їхнього дитинства.

Ішли дні і здавалося, що біда вже проминула.

Аж ось одного ранку, щось сильно зашаруділо в корчах і якісь голоси близьенько обізвалися: - „Ох, які гарні, бери їх скоріше до кошика!“

Старий гриб здрігнувся. Над ним стояли дві дівчини і голосно гукали: „Це мої, я їх перша побачила!“ - сказала гарна чорнява дівчина з довгими косами.

І в ту-ж мить скоро вхопила двома руками обох старших грибів і двоє сестричок.

- „А я маю найкращого, - вигукнула друга, - забираючи поблизу Жовту Шапочку.

Він уже був немаленький, а саме виріс на стрункого гарного грибка, неначе козака.

І от опинився „Жовта Шапочка“ у кошику, де вже лежало чимало подібних йому грибів.

Були там молоді, були і старші, але тата і мами там не було, бо вони потрапили до коша другої дівчини.

І тут Жовта Шапочка уперше заплакав.

Почув його найстарший гриб, що лежав на самому дні і мав відломану ногу та й почав розважати.

Він як старший віком, – (бо живучи в самих хащах, прожив довго) – знав усі звичаї лісні та й людські. Тож оповідав, що молодші потраплять до доброго дому, бо вони кращі на вроду, а старим то часом прийдеться і на смітнику пропадати.

Слухав це Жовта Шапочка і думав, яка то йому доля судилася.

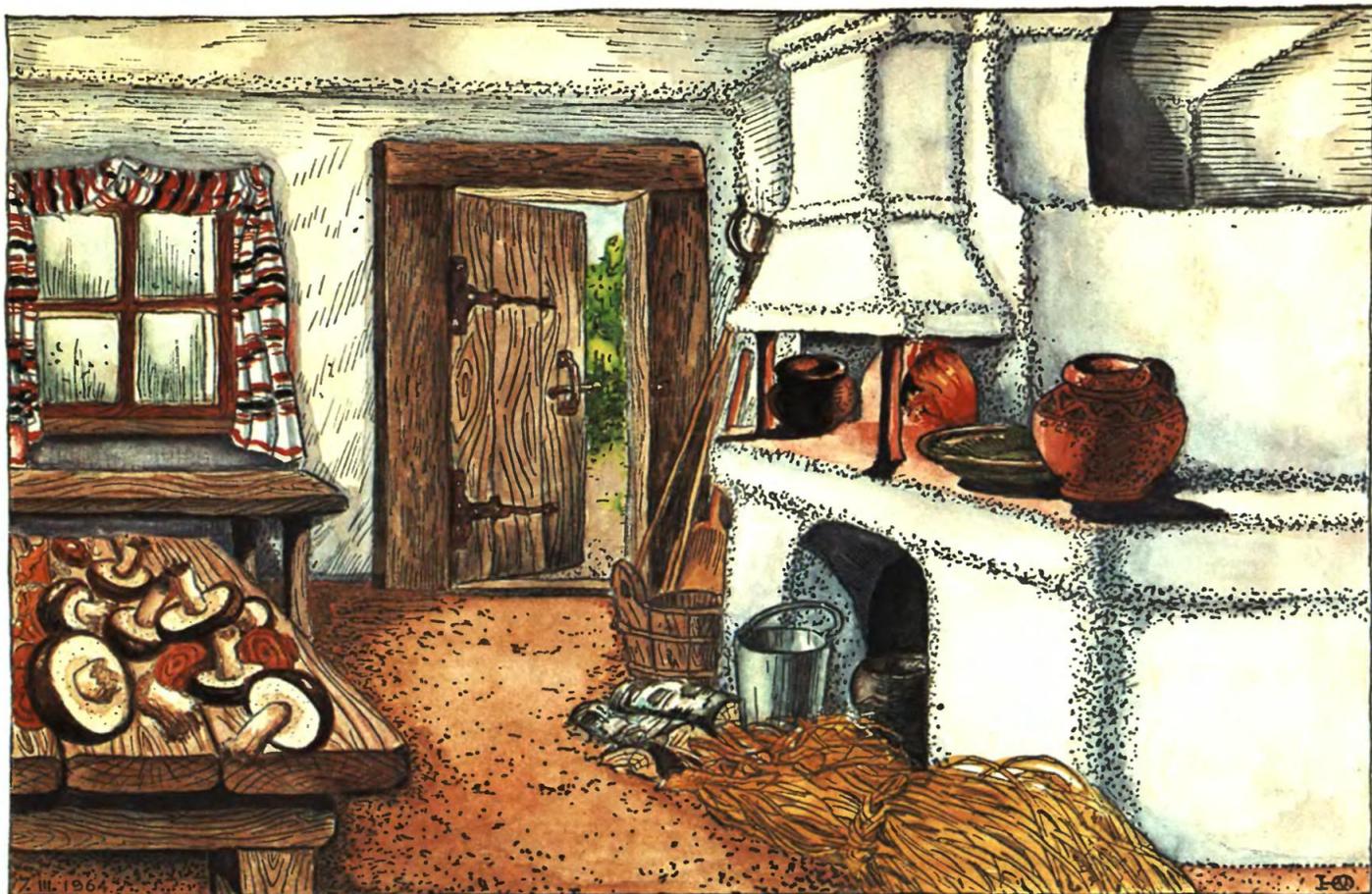
Але раптом почув, що він летить стрімголов і падає на щось тверде.

Це саме дівчина висипала свій кошик з грибами на стіл, щоб почванитися перед своїми батьками, що то вона назбирала.

Шапочка упав і занімів. Він ніколи ще не бачив чогось подібного. Довкола було ясно, а в куті хати палав у печі вогонь. На припічку стояли глечики і там щось булькотіло.

Старий гриб, що лежав поруч, – шепнув:

— Мабуть зараз буде нам край! — Це ж починають варити вечерю. —

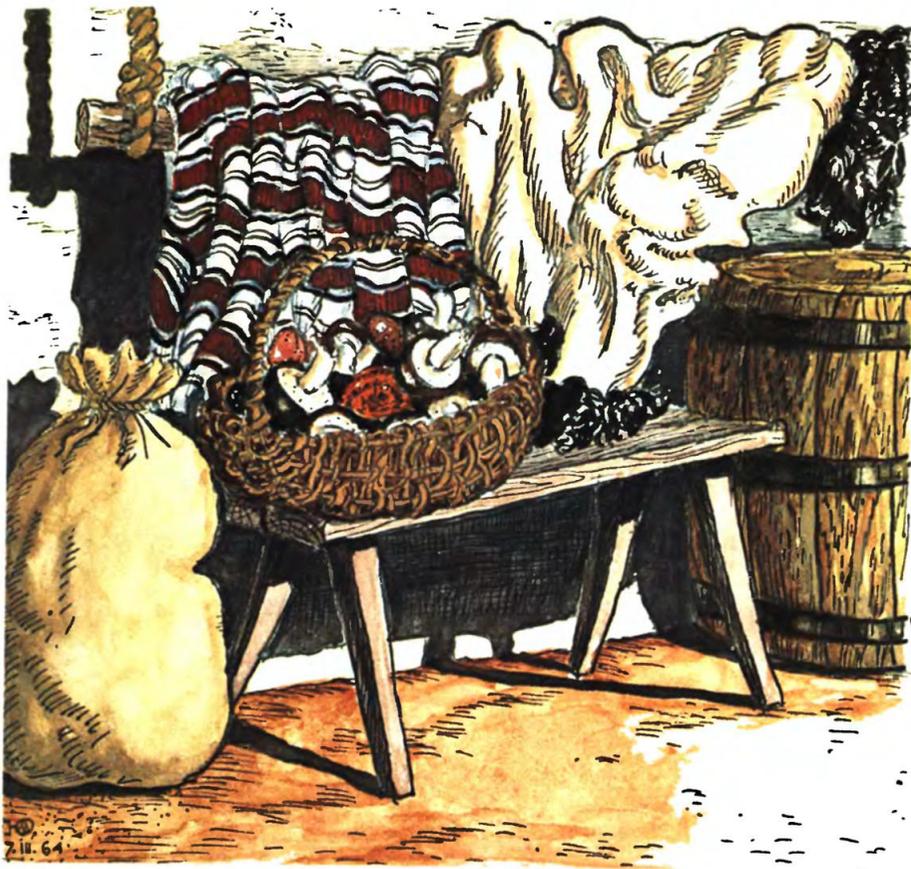
Жовта Шапочка не зрозумів, що в тім страшного, але старий гриб знав, як то господині люблять кидати гриби до юшки.

Тільки він це промовив, як старша молодиця в ту ж мить підхопила його і шубовснула в глечик.

Він бо був найбільший і на сушення не надавався.

— А решту посушимо, вони такі молоденькі — сказала дівчина і винесла кошика до комори.

Так Жовта Шапочка опинився на цілу ніч у коморі, де було темно і не вистачи-

ло свіжого повітря.

Пахло борошном, вудженим салом, небілим полотном, баранячими кожухами і грибкові згадався пахучий зелений ліс і він знову заплакав.

Вранці увійшла господиня, схопила кошик, і почала обер-

тати кожного грибка, прив'язувати один до одного за ніжку шнурочком.

Потім винесла на двір і повісила під стріхою на хаті.

На дворі стояла спека і грибкам дуже хотілося пити.

Так вони промучилися до вечора, коли на землю впала роса і трохи охолодила їхні голівки.

Тривало так декілька днів.

І грибкам здавалося, що вони вже вмирають, було душно і коли-б не вечірня роса – то невідомо, щоб сталося.

Одного дня грибки почули, що їх кудись забирають.

За якийсь час вони опинилися на торзі. Там було повно людей і всі щось вигукували. Біля кожного стояли або коші з чимось, або горнята зі сметаною, ягодами то-що.

Люди юрбилися, торгували, а купивши - поспішали до дому.

Господиня принісши гриби, стала й собі в рядок, розгорнувши їх, щоб краще було видно.

Підходили люди, прицінювались, але видно господиня багато хотіла, бо ніхто не купував.

Коли це прийшла стара бабуня, поглянула на гриби, що вони такі гарні і не торгуючись - взяла їх усіх.

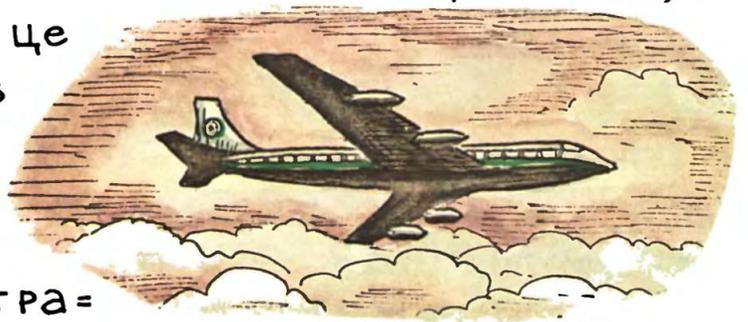

– „Це ж я своїм дітям до Америки посилаю, – тож треба купити гарних“ – подумала. Прийшовши до дому уклала гриби до коробки, обшила полотном і занесла на пошту.

Так Жовта Шапочка опинився разом з іншими грибами у закритій коробці.

– Що буде далі? – питав він інших побратимів, але ніхто не знав, що на це відповісти. Раптом почув якийсь рух, хтось кидав коробкою, а потім усе затихло.

Аж за деякий час стра-

шенний шум і рух насторожив Жовту Шапочку. Він і не знав, що тепер летить літаком далеко-далеко від рідних волинських лісів за синій океан. Тим часом ставало щоразу гарячіше. Дихати майже не було чим і всі грибки чулися ніби зімлілі.

Другого ранку знову почався рух. Коробку з грибами підкидали, переставляли кудись, але

грибки того майже не відчували – були неначе б то у сні від браку повітря.

За якийсь час коробка з нашими грибками стояла в поштовому уряді і американський урядовець перевіривши її, взяв, щоб занести на подану адресу.

Не минуло і чверть-години, як коробка відкрита стояла на столі біля вікна і грибки врешті змогли дихнути повітрям.

Вони були мов хворі. Їхні личка зморщилися, а в горлі пересохло. Але вони все-ж погля-

дали у вікно, побачивши там клаптик неба.

– Але, що це? – Ні одного деревця не видно... Перед очима стояв червоний мур стіни, з безліччю вікон. Грибки такого ще ніколи не бачили. Їм хотілося дивитись на зелені гілки дерев,

але крім кількох листочків, що росли у вазонах на вікні – ніде більше не було зелені.

І грибкам стало сумно. Їм згадався запашний ліс, де вони виростили, що простягався над 'Бугом – і вони всі заплакали.

Найдужче плакав Жовта Шапочка, і вирішив уночі втекти до лісу. Про це він сказав іншим грибам і всі вони радо на це пристали.

Але не так воно сталося, як вони гадали.

Саме під вечір, бабуня, що вже давно виби ралася відвідати свого внучка Борисика, що жив далеко від міста під великим лісом – по-становила завезти йому доброго гостинця:

- трохи грибків з України.

Вибравши декілька з них, захопила і Жовту Шапочку та й запакувала до торби.

Так Жовта Шапочка по-

їхав автобусом з Нью Йорку у гарне підгір'я, що простягається близько Нью Пальцу.

Там грибків поклали до шафи і час од часу, коли Бубочкина мама відчиняла двері – вони споглядали у вікно і бачили ліс. Це їм робило велику приємність.

А дивлячися на землю – вони бачили хлопчика Борисика, що ще тільки вчився ходити.

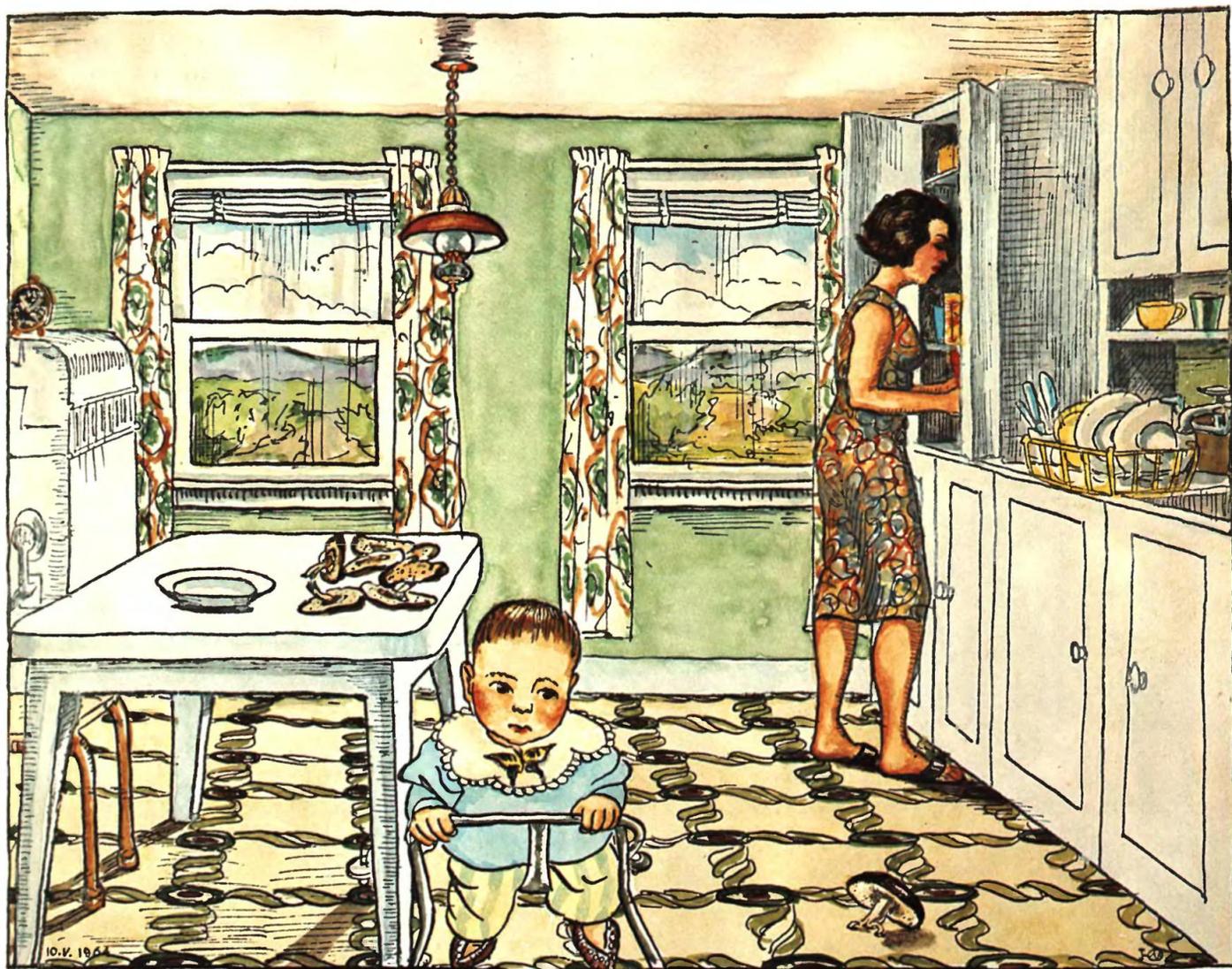
Жовта Шапочка любувався ним, і охоче був би сам з ним побавився.

Одного разу задумала мама зварити щось з грибами і коли вона їх перебирала, Жовта Шапочка якимось вислизнувся і метнувся мерщій до дверей.

Двері були не замкнені, і він хутко вискочив на двір.

Перед ним простягався густий ліс, що спадав у долину, на кінці якої підіймалися скелясті гори.

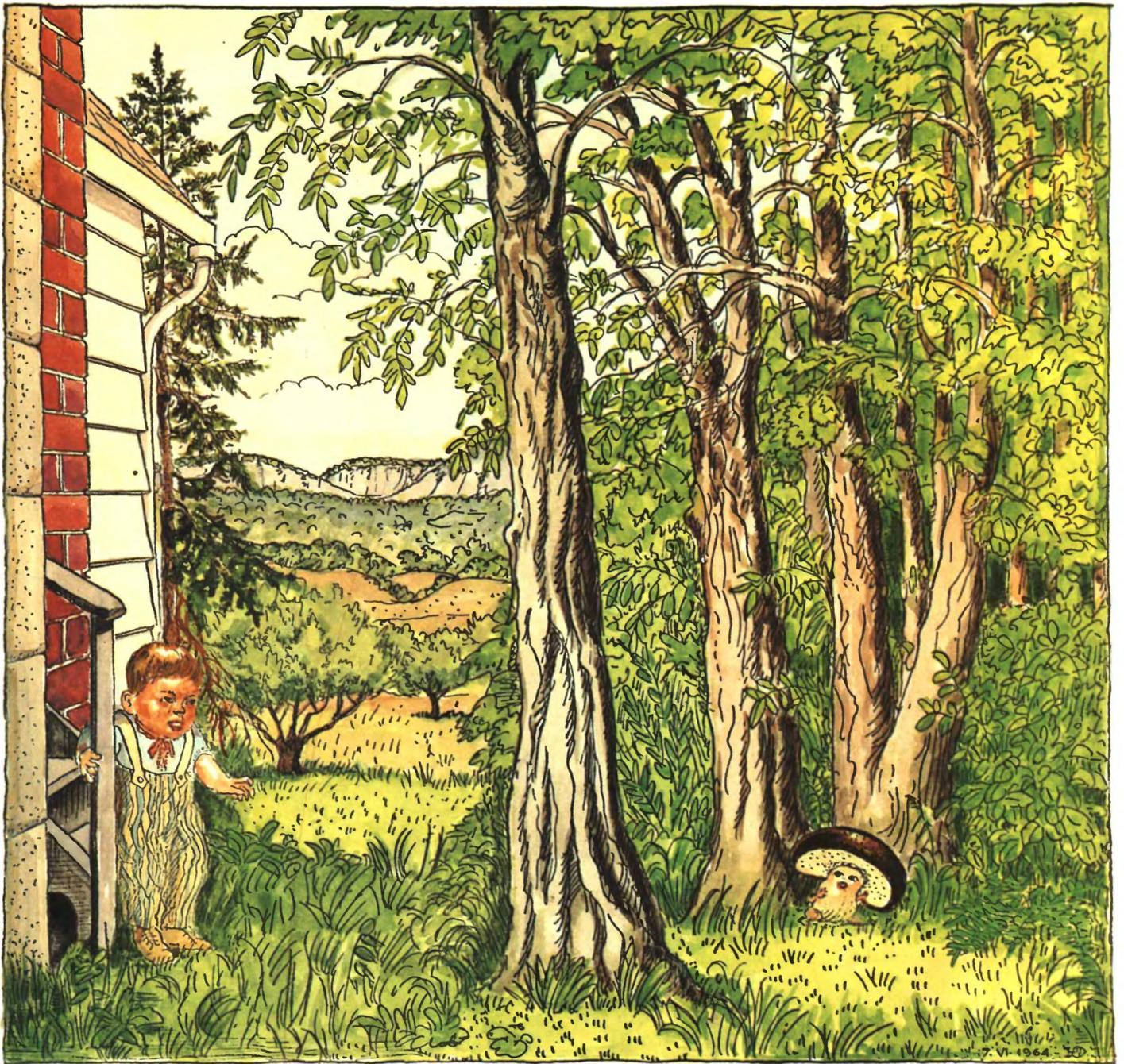
Шапочка став і задумався, що йому по-

чати? Ліс бо видавався йому якийсь чужий, неподібний до його рідного, волинського лісу. Та й гір він там не бачив.

Але охота бути на волі перемогла і він рішив утікати.

Мама не запримітила, що його не стало між грибами і далі поралася собі біля шафи. Але Борисик стояв біля дверей і дивився як Жовта Шапочка простував до лісу шукати собі щастя. По личкові Борисика плили сліз-

ки смутку і радості.

Він шкодував за грибком, але рівночасно тішився, що грибок врешті знайшов те, за чим так довго тужив – свій улюблений ліс.

КІНЕЦЬ

**Видання Доброї Книжки
й Гуртка Прихильників Української Дитини**

1 Українське Дошкілля ілюстрований збірник виховних матеріалів	Ціна	22.00 дол.
2 Українські Діти — наше майбутнє антологія творів української літератури про дитину	Ціна	7.00 дол.
3 О. Бердник: Зоряний Корсар фантастична повість	Ціна	9.00 дол.
4 В. Барагура: Меч і Книга оповідання для молоді	Ціна	6.00 дол.
5 Р. Берген — Не одним хлібом релігійні есеї	Ціна	3.00 дол.
6 Каталог		

Замовлення пишть на адресу:

**Children's Care Group
16 Rivercrest Road
Toronto, Ont. M6S 4H3**

